

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด นครศรีธรรมราช

นครศรีธรรมราช

" เมืองประวัติศาสตร์ พระธาตุทองคำ
ชินฉำฉำธรรมชาติ แร่ธาตุอุดม เครื่องถมสามกษัตริย์
มากวัดมากศิลป์ ครบสิ้นกุ้งปู "

เมืองประวัติศาสตร์

เมืองประวัติศาสตร์ หมายถึง นครศรีธรรมราชเป็นดินแดนที่มีการตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมาตั้งแต่สมัยประวัติศาสตร์และพัฒนาเป็นชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นมาเป็นลำดับ ดังเห็นได้จากการขุดค้น ได้พบหลักฐานทางโบราณคดีทั้งเครื่องมือหินและกลองมโหระทึก โบราณสถานบ้านโมคลานและเขาคาซึ่งปรากฏร่องรอยอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ พบศิลาจารึกหุบเขาช่องคอยอายุพุทธศตวรรษที่ ๑๑ ที่มีข้อความบูชาพระศิวะ และจากศิลาจารึกวัดเสมาเมืองพ.ศ.๑๓๑๘แสดงให้เห็นว่านครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัย

ในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ สมัยอาณาจักรตามพรลิงค์ ภายใต้การปกครองของพระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก นครศรีธรรมราชเจริญสูงสุดมีอำนาจปกครองครอบคลุมหัวเมืองรายรอบถึงสิบสองเมืองเรียกว่าเมืองสิบสองนักษัตรนครศรีธรรมราช จึงเป็นรัฐใหญ่ศูนย์กลางการปกครองและศูนย์กลางการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

พระธาตุทองคำ

พระธาตุทองคำ หมายถึง พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย พระบรมธาตุเจดีย์องค์นี้มีขนาดใหญ่ และสูงสง่ายิ่ง ส่วนปลียอดของพระบรมธาตุ มีแผ่นทองคำปิดประดับตกแต่ง มีน้ำหนักถึง ๘๐๐ ชั่ง เย็บร้อยรัดไว้ด้วยเส้นด้ายทองคำประดับอัญมณีมีค่านานาชนิด กลีบบัวคว่ำบัวหงายที่รองรับปลียอดทองคำยังหุ้มไว้ด้วยแผ่นทองคำล้าค่า "ปลียอดทองคำ" ส่วนบนสุดจึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้องค์พระบรมธาตุเจดีย์งามสง่ายิ่งขึ้น

ชินฉำฉำชาติ

ชินฉำฉำชาติ หมายถึง นครศรีธรรมราชมีทั้งลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา และชายฝั่งทะเล จึงมีธรรมชาติที่สวยงามให้ชื่นชม ในอุทยานแห่งชาติเขาลวง ป่าไม้ยังคงไว้ซึ่งความสมบูรณ์ เป็นแหล่งต้นน้ำมีน้ำตกอันงดงาม เช่น น้ำตกกรุงชิง น้ำตกในเขียว น้ำตกสี่ขีด มีถ้ำเขาวังทองที่มีก้อนหินลูกน้อยหน้า ชื่นชมธรรมชาติตลอดแนวชายทะเลมีทั้งหาดทรายขาว ป่าโกงกาง เกาะ อ่าว แหลม และแก่งหิน มีชายหาดที่สวยงาม เช่น หาดหินงาม และหาดในเพลา

แร่ธาตุอุดม

แร่ธาตุอุดม หมายถึง นครศรีธรรมราชอุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุชนิดต่าง ๆ มีทั้งยิปซัมซึ่งเป็นแร่ที่มีมูลค่ามากที่สุดใบนครศรีธรรมราช พบมากในอำเภอทุ่งใหญ่และฉวาง แหล่งแร่ดีบุกพบในหลายอำเภอใช้ประโยชน์ในการทำภาชนะบรรจุอาหาร สีทาบ้าน ทำแก้วเนื้อทึบ แร่วุลแฟรมพบบริเวณเดียวกับแร่ดีบุก ใช้ทำไส้หลอดไฟฟ้า นอกจากนี้ยังมีแร่อื่น ๆ อีก เช่น พลวงแบไรต์ดินขาวเหล็ก บอลเคลย์

เครื่องถม

เครื่องถม หมายถึง เครื่องถมของนครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงมาตั้งแต่สมัยอยุธยาเครื่องราชูปโภคทั้งหลายล้วนแต่เป็นเครื่องถมจากนครศรีธรรมราช ถมนครมีทั้งถมเงินและถมทองประดิษฐ์เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทชั้นน้ำพานรอง กรอบรูป ถาด ตลับแป้ง ตลับบุหรี กระเป่าถือสตรี เข็มกลัดกำไล และอื่น ๆ สามกษัตริย์ หมายถึง สายสร้อยสามกษัตริย์ ประกอบด้วยทอง นาค และเงิน จัดเป็นเครื่องประดับที่เป็นเอกลักษณ์ของนครศรีธรรมราช

มากวัด มากศิลป์

มากวัด หมายถึง นครศรีธรรมราชมีวัดมากกว่า ๖๐๐ วัด

มากศิลป์ หมายถึง ศิลปหัตถกรรมของนครศรีธรรมราชมีมากกว่าจังหวัดอื่นในภาคใต้ มีทั้งแกะสลักไม้ แกะหนัง จักสานย่านลิเภา สานพัดใบพ้อ สานเสื่อกระจูด ทำเครื่องปั้นดินเผา เครื่องถมเงินและถมทองและเครื่องประดับเงิน

ครบสิ้นกุ่มปู

ครบสิ้นกุ่มปู หมายถึง นครศรีธรรมราชอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารเป็นอยู่ข้าวอู่น้ำ อาหารการกินของนครศรีธรรมราชจึงมีทุกฤดูกาล มีทั้งทำนาข้าว สวนผลไม้ อาหารทะเลสดทุกชนิด

ประวัติความเป็นมา “จังหวัดนครศรีธรรมราช

นครศรีธรรมราช เป็นเมืองโบราณที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง และศาสนามากที่สุดเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นครศรีธรรมราชมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมาไม่น้อยกว่า ๑๘๐๐ ปีมาแล้ว หลักฐานทางโบราณคดี และหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏในขณะนี้ ยืนยันได้ว่านครศรีธรรมราช มีกำเนิดมาแล้วตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๗ เป็นอย่างน้อย

จาก ประวัติศาสตร์อันยาวนานแห่งนครศรีธรรมราช สามารถประมวลได้ว่า "นครศรีธรรมราช" ได้ปรากฏชื่อในที่ต่างๆ หลายชื่อตามความรู้ความเข้าใจที่สืบทอด กันมา และสำเนียงภาษาของชนชาติต่าง ๆ ที่เคยเดินทางผ่านในระยะเวลาที่ต่างกัน เช่น ตามพหุคัม ตามพหุคัม มัทธาพหุคัม ตามพหุคัม โยสิง โพลิง เชียะโท้ว โลแค้ก (Locae) สิทธิธรรมนคร ศรีธรรมราช ลิกอร์ (Ligor) ละคอน คิวตุดอน สุวรรณปุระ ปาฏลีบุตร (Pataliputra) และเมืองนคร เป็นต้น

คำว่า "นครศรีธรรมราช" น่าจะมาจากสร้อยพระนามของปฐมกษัตริย์ผู้ครองนครศรีธรรมราช คือพระเจ้าศรีธรรมมาโศกราช คำนี้แปลความได้ว่า "นครอันงานสง่าแห่ง พระราชาผู้ทรงธรรม" และธรรมของราชาแห่งนครนี้ก็คือ ธรรมแห่งพระพุทธศาสนา

ถ้าจะลำดับความเป็นมาของนครศรีธรรมราช จากหลักฐานโบราณคดี และประวัติศาสตร์ที่สืบค้นได้ในขณะนี้ พบว่ามีภูมิหลังอันยาวนานนับตั้งแต่ยุคหินกลางในราว ๘,๓๕๐-๑๑,๐๐๐ ปีที่แล้วมา จากหลักฐานมีการพบเครื่องหินที่มีตัวขวานยาวใหญ่ (บางคนเรียกว่าระนาดหิน) ที่อำเภอท่าศาลา ในยุคโลหะได้พบหลักฐานทางโบราณคดี คือ กลองมโหระทึกสำริด ๒ ใบ ที่บ้านเกตุกาย ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง และที่คลองคูด้วน อำเภอฉวาง

นอกจากนี้ ในบริเวณพื้นที่อำเภอสิชลปัจจุบัน ยังมีร่องรอยโบราณสถาน และโบราณวัตถุเกี่ยวเนื่องในศาสนาพราหมณ์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่ที่สุดในนครศรีธรรมราช เช่น พระพุทธรูปสำริด ศิลปะแบบอมราวดีของอินเดีย และเศียรพระพุทธรูปศิลปะแบบคุปตะอินเดีย เป็นต้น จากหลักฐานเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า ในช่วงนั้นนครศรีธรรมราชได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมมาจากอินเดียอย่างมากมาย ทั้งในด้านศาสนา ความเชื่อ อักษร ภาษา ประเพณี และการปกครอง จนกลายเป็นพื้นฐานวัฒนธรรม นครศรีธรรมราชมาถึงปัจจุบันนี้

พุทธศตวรรษที่ ๑๗-๑๙ เป็นช่วงที่นครศรีธรรมราชมีความเจริญรุ่งเรืองสูงสุด ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ศรีธรรมมาโศกราช ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองน่าจะ เนื่องมาจากการเป็นสถานีการค้าสำคัญของคาบสมุทรไทยเป็นจุดพักถ่าย ซื้อสินค้าระหว่างตะวันออกกับตะวันตกที่ดีที่สุดในเวลานั้น ประกอบกับบริเวณหาดทรายแก้วอันเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธองค์ความศรัทธาและความเลื่อมใสในบวรพุทธศาสนา จึงเป็นปัจจัยชักนำให้ผู้คนจากทุกสารทิศในภาคใต้เข้ามาตั้งถิ่นฐานในนครศรีธรรมราชอย่างหนาแน่นในราว พ.ศ. ๑๗๐๐ เศษ ราชวงศ์ศรีธรรมมาโศกราชก็สามารถจัดการปกครองหัวเมืองรายรอบได้สำเร็จถึง ๑๒ เมือง เรียกว่า “เมืองสิบสองนักษัตร” คือ

๑. เมืองสายบุรี	ตราหนู	๒. เมืองปัตตานี	ตราวัว
๓. เมืองกลันตัน	ตราเสือ	๔. เมืองปาหัง	ตรากระต่าย
๕. เมืองไทรบุรี	ตรางูใหญ่	๖. เมืองพัทลุง	ตรางูเล็ก
๗. เมืองตรัง	ตราม้า	๘. เมืองชุมพร	ตราแพะ

๙. เมืองปันทายสมอ (กระบี่)	ตราลิง	๑๐. เมืองสระอุเลา (สงขลา)	ตราไก่
๑๑. เมืองตะกั่วป่า ถกลาง	ตราหมา	๑๒. เมืองกระบือ	ตราหมู

จากหลักฐานตำนานเมืองนครศรีธรรมราช ตำนานพระบรมธาตุนครศรีธรรมราช ตลอดถึงวรรณกรรมเรื่องพระนิพนธ์สุทรทุกสำนวน ต่างยืนยันให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความรุ่งเรืองไพศาลของนครศรีธรรมราช ในยุคดังกล่าวและสามารถควบคุมหัวเมืองอื่น ๆ ได้ทั่วถึงคาบสมุทรมีแสนยานุภาพเกรียงไกรถึงขนาดกรีธาทัพไปตีลังกาถึงสองครั้ง

เหนือสิ่งอื่นใดราชวงศ์ศรีธรรมมาโคกราช ได้สถาปนาพระพุทธศาสนา ลัทธิลังกาวงศ์ ขึ้นอย่างมั่นคงในนครศรีธรรมราช มีการบูรณะพระเจดีย์เดิมให้เป็นทรงระฆังคว่ำอันเป็นศิลปะลังกา จนนครศรีธรรมราชกลายเป็นศูนย์กลางวัฒนธรรม เป็นเมืองแม่แห่งวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมไปยังหัวเมืองอื่น ๆ รวมทั้งสุโขทัยซึ่งในเวลานั้นเพิ่งเริ่มก่อตัวขึ้นเป็นราชธานีทางภาคเหนือตอนล่างใหม่ ๆ

ในช่วงแรกของการตั้งกรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี คือ สมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้แต่งตั้งอุปราช (พัฒน์) บุตรเขยของพระเจ้านครศรีธรรมราช (หนู) ขึ้นเป็น “เจ้าพระยานครศรีธรรมราช” เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) รับราชการมาจนถึงปลายรัชสมัยรัชกาลที่ ๒ จึงได้กราบทูลลาออกจากตำแหน่งด้วยเห็นว่า ชราภาพมากแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จึงได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระบริรักษ์ ภูเบศร ผู้ช่วยราชการเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช ต่อมากระทำความดีความชอบในราชการ จนได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพระยานครศรีธรรมราช คนทั่วไปรู้จักในนาม “เจ้าพระยานครน้อย”

เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ตามหลักฐานทางราชการ กล่าวว่า เป็นบุตรเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) แต่คนทั่วไปทราบกันว่าเป็นโอรสพระเจ้ากรุงธนบุรี

เจ้าพระยานครศรีธรรมราชผู้นี้ มีความสามารถ ได้ปราบปรามหัวเมืองมลายู ได้สงบราบคาบเป็นนักการทูตที่สำคัญคนหนึ่ง โดยเฉพาะการเจรจากับอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๒-๓ ได้ทำให้เมืองนครศรีธรรมราชมีอิทธิพลต่อหัวเมืองมลายูเป็นที่น่านับถือยำเกรงแก่บริษัทอังกฤษซึ่งกำลังแผ่อิทธิพลทางการค้าขายและการเมืองในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ยังเป็นผู้มีฝีมือในทางช่างหลายอย่าง เช่น ฝีมือในทางการต่อเรือจนได้รับสมญาว่าเป็น “นาวิสถาปนิก” และในสมัยรัชกาลที่ ๔ เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ก็ได้ถวายพระแท่นถมตะทอง และพระราชนิพนธ์อีกด้วย

ภายหลังที่เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อย) ถึงแก่อสัญกรรม เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชคนถัดมา คือ เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (น้อยกลาง) ผู้บุตรไม่เข้มแข็งเท่าที่ควรเป็นเหตุให้หัวเมืองกระต่างกระเดื่อง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแก้ไขจัดการปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้ โดยให้มีการปกครองเป็นมณฑลนครศรีธรรมราชจึงเป็นมณฑลหนึ่งของประเทศไทย โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาสุโขทัยวินิต (ปั้นสุขุม) เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช ในพ.ศ. ๒๔๓๙

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการแผ่นดินด้านการปกครองหัวเมืองอีกครั้งหนึ่งในรัชกาลนี้ โปรดฯ ให้มีการแต่งตั้งตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้ขึ้น เพื่อปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้ทั้งหมดในการนี้ได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ดำรงตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้

จนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จึงได้ยุบมณฑลนครศรีธรรมราชลงเป็นจังหวัดหนึ่งของราชอาณาจักรไทย และดำรงฐานะดังกล่าวเรื่อยมาจนปัจจุบัน

ด้วยเหตุที่นครศรีธรรมราชมี ประวัติอันยาวนานมาก ก่อนกรุงสุโขทัย ซึ่งถือว่าเป็นราชธานีแรกของไทยมีความเจริญรุ่งเรืองทางพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์มาก่อนศิลปวัฒนธรรม เช่น ประติมากรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ช่างฝีมือพื้นบ้าน การละเล่น และ ขนบธรรมเนียมประเพณีอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจึงมีมาก

ซึ่งชาวเมืองยังยึดถือปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน นครศรีธรรมราชจึงมีอารยธรรมและศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์
ของชาติบ้านเมืองมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้

ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร			รวมทั้งจังหวัด/ อำเภอ	จำนวนบ้าน	จำนวนบ้าน ทั้งจังหวัด
	ชาย	หญิง	รวม			
จังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๖๔,๔๗๑	๗๘๔,๘๗๓	๑,๕๔๙,๓๔๓	๑,๕๔๙,๓๔๔	๕๙๐,๙๗๖	๕๙๐,๙๗๖
๑. อำเภอเมือง	๗๘,๒๐๒	๘๐,๕๘๕	๑๕๘,๗๘๗	๒๗๐,๕๑๔	๖๓,๓๒๕	๑๑๔,๑๔๐
เทศบาลนครนครศรีธรรมราช	๔๗,๐๔๖	๕๔,๖๐๖	๙๙,๖๕๒		๔๖,๘๐๓	
เทศบาลตำบลท่าแพ	๑,๙๓๑	๒,๐๒๒	๓,๙๕๓		๑,๒๙๔	
เทศบาลตำบลปากนคร	๓,๑๘๐	๓,๑๒๑	๖,๓๐๑		๒,๐๓๙	
เทศบาลตำบลบางจาก	๘๗๓	๙๔๘	๑,๘๒๑		๖๖๙	
๒. อำเภอพรหมคีรี	๑๓,๔๙๖	๑๓,๘๙๖	๒๗,๓๙๒	๓๗,๖๓๑	๙,๑๔๑	๑๒,๙๕๙
เทศบาลตำบลทอนหงส์	๑,๗๑๘	๑,๗๒๗	๓,๔๔๕		๑,๐๘๒	
เทศบาลตำบลพรหมโลก	๓,๓๒๙	๓,๔๖๕	๖,๗๙๔		๒,๗๓๖	
๓. อำเภอลานสกา	๑๙,๑๖๓	๒๐,๑๔๙	๓๙,๓๑๒	๔๑,๐๙๕	๑๔,๗๐๘	๑๕,๗๒๗
เทศบาลตำบลลานสกา	๘๗๒	๙๑๑	๑,๗๘๓		๑,๐๑๙	
๔. อำเภอฉวาง	๒๕,๙๔๗	๒๗,๓๔๕	๕๓,๒๙๒	๖๕,๔๑๔	๑๙,๓๐๓	๒๕,๘๒๙
เทศบาลตำบลฉวาง	๑,๒๐๓	๑,๒๕๘	๒,๔๖๑		๑,๒๘๘	
เทศบาลตำบลไม้เรียง	๑,๑๔๕	๑,๒๒๐	๒,๓๖๕		๑,๒๔๙	
เทศบาลตำบลจันดี	๓,๔๕๑	๓,๘๕๕	๗,๒๙๖		๓,๙๘๙	
๕. อำเภอพิปูน	๘,๘๘๘	๙,๑๓๒	๑๘,๐๒๐	๒๘,๘๙๓	๗,๓๓๕	๑๑,๘๓๖
เทศบาลตำบลพิปูน	๑,๓๑๕	๑,๔๐๓	๒,๗๑๘		๑,๑๓๒	
เทศบาลตำบลเขาพระ	๔,๐๖๙	๔,๐๘๖	๘,๑๕๕		๓,๓๖๙	
๖. อำเภอเชียรใหญ่	๒๐,๒๑๗	๒๐,๑๖๔	๔๐,๓๘๑	๔๑,๙๙๕	๑๔,๕๙๙	๑๕,๓๕๙
เทศบาลตำบลเชียรใหญ่	๗๙๖	๘๑๘	๑,๖๑๔		๗๖๐	
๗. อำเภอชะอวด	๔๐,๘๘๕	๔๑,๕๗๙	๘๒,๔๖๔	๘๕,๙๕๒	๓๐,๐๙๔	๓๑,๗๕๗
เทศบาลตำบลชะอวด	๑,๖๑๓	๑,๘๗๕	๓,๔๘๘		๑,๖๖๓	
๘. อำเภอท่าศาลา	๕๕,๙๒๑	๕๙,๐๗๔	๑๑๕,๙๙๕	๑๑๗,๘๕๑	๓๖,๕๘๔	๓๘,๓๖๘
เทศบาลตำบลท่าศาลา	๑,๓๕๔	๑,๕๐๒	๒,๘๕๖		๑,๗๘๔	
๙. อำเภอทุ่งสง	๕๙,๖๓๕	๕๗,๖๔๑	๑๑๗,๒๗๖	๑๖๑,๒๖๙	๔๘,๑๘๘	๖๖,๑๖๘
เทศบาลตำบลที่วัง	๗,๑๗๖	๗,๑๙๓	๑๔,๓๖๙		๖,๔๘๑	

เทศบาลเมืองทุ่งสง	๑๓,๕๔๔	๑๖,๐๘๐	๓๐,๕๑๓		๑๑,๔๙๙	
๑๐. อำเภอนาบอน	๑๑,๙๖๒	๑๒,๒๑๖	๒๔,๑๗๘	๒๖,๓๙๘	๘,๖๐๕	๙,๗๕๒
เทศบาลตำบลนาบอน	๑,๐๗๕	๑,๑๔๕	๒,๒๒๐		๑,๑๔๗	

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร			รวมทั้งจังหวัด/ อำเภอ	จำนวนบ้าน	จำนวนบ้าน ทั้งจังหวัด
	ชาย	หญิง	รวม			
๑๑. อำเภอทุ่งใหญ่	๓๔,๖๕๔	๓๔,๙๔๐	๖๙,๕๙๔	๗๔,๗๖๓	๒๔,๓๕๖	๒๗,๔๐๖
เทศบาลตำบลท่ายาง	๒,๔๕๗	๒,๗๑๒	๕,๑๖๙		๓,๐๕๐	
๑๒. อำเภอปากพนัง	๓๙,๒๐๙	๓๘,๖๔๙	๗๗,๘๕๘	๙๗,๑๕๓	๒๖,๒๔๒	๓๔,๒๕๗
เทศบาลตำบลปากพนัง	๙,๕๑๑	๙,๗๘๔	๑๙,๒๙๕		๘,๐๑๕	
๑๓. อำเภอร่อนพิบูลย์	๓๐,๖๙๑	๓๐,๘๘๓	๖๑,๕๗๔	๘๑,๘๙๕	๒๐,๔๐๕	๒๗,๙๓๖
เทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์	๓,๖๔๑	๓,๙๙๑	๗,๖๓๒		๓,๓๓๗	
เทศบาลตำบลหินตก	๔,๑๗๙	๔,๑๖๔	๘,๓๔๓		๒,๘๑๐	
เทศบาลเขาชุมทอง	๒,๑๐๓	๒,๒๔๓	๔,๓๔๖		๑,๓๘๔	
๑๔. อำเภอสิชล	๔๐,๕๕๖	๔๑,๑๐๐	๘๑,๖๕๖	๘๘,๖๑๓	๒๙,๒๘๘	๓๓,๓๒๖
เทศบาลตำบลสิชล	๓,๓๔๕	๓,๖๑๒	๖,๙๕๗		๔,๐๓๘	
๑๕. อำเภอขนอม	๑๐,๐๗๖	๑๐,๓๔๑	๒๐,๔๑๗	๓๐,๔๗	๙,๗๒๑	๑๕,๔๘๔
เทศบาลตำบลท้องเนียน	๒,๘๐๓	๒,๘๐๓	๕,๖๐๖		๓,๒๙๗	
เทศบาลตำบลขนอม	๒,๑๙๐	๒,๒๒๔	๔,๔๑๔		๒,๔๖๖	
๑๖. อำเภอหัวไทร	๒๑,๘๘๘	๒๒,๑๕๒	๔๔,๐๔๐	๖๓,๒๕๘	๑๗,๘๘๓	๒๔,๘๒๗
เทศบาลตำบลเกาะเพชร	๓,๔๗๔	๓,๓๗๘	๖,๘๕๒		๒,๑๖๒	
เทศบาลตำบลหัวไทร	๑,๙๘๖	๒,๑๕๒	๔,๑๓๘		๑,๘๕๒	
เทศบาลตำบลหน้าสตน	๔,๑๐๘	๔,๑๒๐	๘,๒๒๘		๒,๙๓๐	
๑๗. อำเภอบางขัน	๒๔,๐๐๗	๒๓,๕๐๖	๔๗,๕๑๓	๔๗,๕๑๓	๑๖,๘๐๔	๑๖,๘๐๔
๑๘. อำเภอฉ่ำพรรณรา	๙,๖๓๔	๙,๖๔๕	๑๙,๒๗๙	๑๙,๒๗๙	๗,๔๖๔	๗,๔๖๔
๑๙. อำเภอจุฬาภรณ์	๑๕,๕๓๕	๑๕,๙๗๒	๓๑,๕๐๗	๓๑,๕๐๗	๑๐,๘๔๔	๑๐,๘๔๔
๒๐. อำเภอพระพรหม	๒๑,๙๘๘	๒๒,๖๖๕	๔๔,๖๕๓	๔๔,๖๕๓	๑๖,๖๓๗	๑๖,๖๓๗
๒๑. อำเภอนบพิตำ	๑๖,๘๖๔	๑๖,๗๙๘	๓๓,๖๖๒	๓๓,๖๖๒	๑๒,๑๖๑	๑๒,๑๖๑
๒๒. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๑๑,๐๙๙	๑๑,๒๑๗	๒๒,๓๑๖	๓๑,๒๒๑	๘,๐๑๗	๑๐,๙๐๕
๒๒. อำเภอนบพิตำ	๔,๕๓๕	๔,๓๗๐	๘,๙๐๕		๒,๘๘๘	
๒๓. อำเภอช้างกลาง	๑๓,๙๓๒	๑๔,๔๔๖	๒๘,๓๗๘	๒๘,๓๗๘	๑๑,๐๓๐	๑๑,๐๓๐

ที่มา : ประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔)

แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

๑. การกำหนดตำแหน่งและทิศทางการพัฒนาจังหวัด

จากกรอบนโยบายและศักยภาพ โอกาส ข้อจำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงกำหนดตำแหน่งและทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยกำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดนครศรีธรรมราชว่า “นครแห่งอารยธรรม น่ายู่น่าเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน”

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

(๑) วิสัยทัศน์ (Vision) “นครแห่งอารยธรรม น่ายู่น่าเที่ยว การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน” โดยมีคำนิยามวิสัยทัศน์ ดังนี้

คำจากวิสัยทัศน์	หมายถึง
นครแห่งอารยธรรม	นครศรีธรรมราชเมืองที่มีความหลากหลายทางศาสนา พลเมืองอยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร มีแหล่งบ่มเพาะบุคคลด้วยสถาบันการเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และมีประเพณี วัฒนธรรมที่สืบทอดอย่างยาวนาน
น่ายู่น่าเที่ยว	เมืองที่ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติภัย ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ชุมชนเข้มแข็ง เป็นที่อยู่อาศัยขั้นดี และประชาชนมีความสุข มีสุขภาพอนามัยดี ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารสูง เป็นเมืองอาหารปลอดภัย เมืองสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เมืองพลังงานสะอาด เมืองที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมืองที่มีระบบสาธารณสุขระดับโลก ระบบคมนาคมที่เชื่อมโยงทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศอย่างครบวงจร ระบบโลจิสติกส์ได้มาตรฐาน ประชาชนมีความเป็นเจ้าบ้านที่ดี และเป็นคนมีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เป็นเมืองแห่งท่องเที่ยวที่อบอุ่น
การเกษตรและอุตสาหกรรมยั่งยืน	นครศรีธรรมราชมีฐานเศรษฐกิจเข้มแข็งจากภายในจังหวัด เป็นแหล่งการผลิตทางการเกษตรที่มีความสมดุลของระบบนิเวศ และสภาพแวดล้อม มุ่งเน้นการผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัย มีมาตรฐาน และเพิ่มมูลค่า ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และนำนวัตกรรมเทคโนโลยีอันทันสมัยมาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้เกษตรกร ประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีงาน อาชีพ รายได้ การบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในเรื่อง ดิน น้ำ และระบบชลประทาน รวมทั้งการจัดสรรที่ดินทำกิน เป็นเมืองที่เน้นการจัดการด้านการส่งเสริมการผลิตพืช สัตว์ ประมง การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่ Smart Farmer การพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้เข้มแข็งการบริหารจัดการฟาร์มสู่ Smart Farm ระบบการวางแผนการผลิต เพื่อการสร้างมูลค่าผ่านการแปรรูป และการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ที่มีความยั่งยืนและเชื่อมโยงเครือข่ายด้านการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ มีการแปรรูปเพิ่มคุณค่า มูลค่าสินค้าเกษตรสร้างผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจ และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านการเกษตรคู่นานาภูมิปัญญาท้องถิ่น เศรษฐกิจเติบโตจากการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ นิเวศน์ป่าเขา และทางทะเล และการท่องเที่ยวทางพุทธศาสนา เศรษฐกิจจากฐานการค้า การลงทุน การบริการ และอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เติบโต และแข่งขันได้

(๒) จุดยืนการพัฒนาของจังหวัด จากข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพของจังหวัด และกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวมของจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดจุดยืนการพัฒนาของจังหวัด ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. เมืองสืบสานศิลปวัฒนธรรม สงบสุข น่าเที่ยว
๒. เมืองเกษตรนวัตกรรม และอุตสาหกรรมสีเขียว
๓. ศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง และกระจายสินค้าของภาคใต้

(๓) เป้าหมายการพัฒนา

๑. เพิ่มรายได้จากการเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ยกกระดับมาตรฐานคุณภาพ
๒. ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง
๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
๔. ประชาชนยึดหลักธรรมะในการดำเนินชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๔) ประเด็นการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมะ ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. การรักษาความมั่นคงและความสงบ เรียบร้อย
๖. การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. เพิ่มรายได้จากการเกษตรสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตและอุตสาหกรรม โดยควบคู่กับการยกระดับมาตรฐาน คุณภาพ	๑.๑ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการเกษตร ของจังหวัดเพิ่มขึ้น/ ร้อยละ ๑	๔๗,๒๖๓ ล้านบาท	N/A	N/A	N/A	๔๗,๓๓๕ ล้านบาท	๔๘,๒๑๒ ล้านบาท	๔๘,๖๙๔ ล้านบาท	๔๙,๑๘๐ ล้านบาท	๔๙,๖๗๑ ล้านบาท
	๑.๒ มูลค่าการลงทุนของภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น/ ๓,๐๐๐ ล้านบาท	๒๗๘ ล้านบาท	๖๖๐ ล้านบาท	๘๐๒ ล้านบาท	N/A	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท
๒. เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว	๒.๑ รายได้ จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น/ ร้อยละ ๑๒	๑๕,๙๙๖ ล้านบาท	๘,๒๑๘ ล้านบาท	N/A	N/A	๗ ๘,๗๙๓.๒๖	๘ ๘,๘๗๕.๔๔	๙ ๘,๙๕๗.๖๒	๑๐ ๙,๐๓๙.๘๐	๑๒ ๙,๒๐๔.๑๖
๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	๓.๑ ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๕	๐.๒๔	- ๐.๐๑	N/A	N/A	๑	๑	๑	๑	๑

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๔. ชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔.๑ จำนวนชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น/ ๓๒๕หมู่บ้าน	๒๓๐	๒๓๐	๑๓๙	N/A	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕
	๔.๒ ร้อยละของกลุ่มวัยทำงานเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพ/ ร้อยละ ๙๐	N/A	N/A	๗๐.๖	N/A	๘๐	๘๒	๘๕	๘๗	๙๐
๕. ศาสนา ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม มีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง	๕.๑ จำนวนกิจกรรมทางศาสนา ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้รับการสืบสานอย่างต่อเนื่อง/๑๒ กิจกรรม	๔	๕	๖	N/A	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒

* พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ปลูกฝังให้ประชาชนรักศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น โดยเน้นกิจกรรมการสืบสาน สืบทอด ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของทุกองค์กรอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วม

ระดับคะแนน ๑ จัดประชุมเพื่อรวบรวมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปวัฒนธรรม กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรม และประเพณี และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของตัวชี้วัดผลสำเร็จต่างๆ

ระดับคะแนน ๒ ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีได้ครบถ้วน ร้อยละ ๑๐๐

ระดับคะแนน ๓ มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม/โครงการจากหน่วยงานที่ดำเนินการได้ครบถ้วน

ระดับคะแนน ๔ สรุปประเมินผลสำเร็จในภาพรวมของแผนปฏิบัติการฯ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน พร้อมอภิปรายผล และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในภาพรวม

ระดับคะแนน ๕ จัดประชุมสัมมนาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถกำหนดแนวทางการสร้างความยั่งยืนด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อเสนอผู้บริหารกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดต่อไป

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑

การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมสู่มาตรฐานครบวงจร และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

๑.๑ เมืองเกษตรสุขภาพ เกษตรคุณภาพ เกษตรนวัตกรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวชุมชน และ อุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามมาตรฐาน อุตสาหกรรม

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมาย การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ เมืองเกษตร สุขภาพ เกษตร คุณภาพ เกษตร นวัตกรรม ท่องเที่ยว เชิง เกษตร ท่องเที่ยว ชุมชน และ อุตสาหกรรม สีเขียว ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ได้รับ การจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ	๒.๑.๑ จำนวนผลิตภัณฑ์ ที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมเพิ่มขึ้น/๕ ผลิตภัณฑ์	๑	๑	๑	N/A	๑	๑	๑	๑	๑
	๒.๑.๒ จำนวนพื้นที่ เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้น/๒๕,๐๐๐ ไร่	๑๖,๑๐๐	๑๖,๑๐๐	๒๗,๗๑๓	N/A	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๕,๐๐๐
	๒.๑.๓ จำนวนแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตรที่ เพิ่มขึ้น/ ๓๒๗ แห่ง	๕๑	๖๑	๘๘	N/A	๖๕	๖๕	๖๕	๖๖	๖๖
	๒.๑.๔ ร้อยละของแปลง/ ฟาร์มที่ได้รับการเตรียม ความพร้อมและผ่านการ รับรองมาตรฐาน GAP/ ร้อยละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	N/A	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
	๒.๑.๕ จำนวนแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้รับ การพัฒนาเพิ่มขึ้น/๑๐ แห่ง	๔	๘	๑๒	N/A	๒	๒	๒	๒	๒
	๒.๑.๖ โครงสร้างพื้นฐาน ด้านคมนาคมขนส่งได้รับการ ปรับปรุงและพัฒนา เพิ่มขึ้น/๕๐ แห่ง	N/A	๓	๓๐	N/A	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐

เป้าหมาย การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ เมืองเกษตร สุขภาพ เกษตร คุณภาพ เกษตร นวัตกรรม ท่องเที่ยว เชิง เกษตร ท่องเที่ยว ชุมชน และ อุตสาหกรรม สีเขียว ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ได้รับ การจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ	๒.๑.๗ มูลค่าการลงทุน ของภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้น/๓,๐๐๐ ล้านบาท	๒๗๘ ล้านบาท	๖๖๐ ล้านบาท	๘๐๒ ล้านบาท	N/A	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท	๖๐๐ ล้านบาท
	๒.๑.๘ จำนวนสถาน ประกอบการที่ได้รับ การ รับรองอุตสาหกรรมสี เขียวเพิ่มขึ้น/๓๐๐ ราย	๕	๑๕	๒๓	N/A	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐
๒.๒ ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมและ วิสาหกิจ ชุมชนได้รับ การส่งเสริม และ พัฒนาด้านมาตรฐาน อุตสาหกรรม	๒.๒.๑ จำนวนใบรับรอง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ชุมชน (มผช.) เพิ่มขึ้น/ ๓๒๕ ราย	๖๓	๖๑	๖๗	N/A	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาสินค้าเกษตร บริหารจัดการน้ำและบริการทางการเกษตร การเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๓.๒ พัฒนาระบบการท่องเที่ยวเกษตรที่ได้มาตรฐานบนปัจจัยพื้นฐานด้านการเกษตรที่มีคุณภาพ
- ๓.๓ พัฒนาระบบการผลิต การเก็บเกี่ยว การเก็บรักษา การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตต่อยอดเป็น
เกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๔ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มเกษตรกร พ่อค้าในการผลิต การตลาด
และการกระจายสินค้าทางการเกษตร
- ๓.๕ พัฒนาระบบโลจิสติกส์ รองรับการเป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งและกระจายสินค้าทาง
การเกษตร
- ๓.๖ ส่งเสริมสถานประกอบการอุตสาหกรรมของจังหวัดให้พัฒนาระบบการผลิตที่มีมาตรฐานและเป็น
อุตสาหกรรม นวัตกรรมสีเขียว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒

การพัฒนาการท่องเที่ยวบนพื้นฐานธรรมาธรรมชาติด และศิลปวัฒนธรรม

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว
- ๑.๒ แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ เพิ่มรายได้ จากการท่องเที่ยว	๒.๑.๑ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๑๒	๑๕,๙๙๖	๘,๒๑๘ ล้านบาท	N/A	N/A	๗	๘	๙	๑๐	๑๒
๒.๒ แหล่งท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ ท่องเที่ยว ได้รับ มาตรฐานการท่องเที่ยว	๒.๒.๑ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาให้ ได้ มาตรฐานเพิ่มขึ้น/ ๑๐ แห่ง	๓	๒	N/A	N/A	๒	๒	๒	๒	๒
๒.๓ เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว	๒.๓.๑ ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๑๐	๓,๘๐๘,๒๕๓	๒,๓๙๘,๐๘๗	N/A	N/A	๖	๗	๘	๙	๑๐

๓. กลยุทธ์

๓.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐาน

๓.๒ พัฒนาสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย เสริมสร้างโอกาสและศักยภาพการแข่งขัน ในตลาดการท่องเที่ยว

๓.๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการการและสื่อสารการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุก ภายใต้ชื่อ นครสองธรรม “ธรรมะและธรรมชาติ”

๓.๔ พัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพบุคลากร แรงงานรองรับการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน เกิดความประทับใจแก่ผู้มาเยือน

๓.๕ ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตชุมชนตามวิถีชาวนคร เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างยั่งยืน
- ๑.๒ การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า
- ๑.๓ ขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างยั่งยืน	๒.๑.๑ ร้อยละของพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น/ร้อยละ ๕	๐.๒๔	- ๐.๐๑	๑๘%	N/A	๑	๑	๑	๑	๑
	๒.๑.๒ จำนวนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการภัยพิบัติเพิ่มขึ้น/๓๐ แห่ง	๔๐	๘	๑๒	N/A	๖	๖	๖	๖	๖
๒.๒ การจัดการพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความคุ้มค่า	๒.๒.๒ สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตได้เพิ่มขึ้น/๑๙	๑๙.๓๓	๑๙.๕๓	N/A	N/A	๑๖	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙
๒.๓ ขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	๒.๓.๑ ร้อยละปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ/ร้อยละ ๘๐	๗๙.๑๒	๗๖.๑๔	N/A	N/A	๗๒	๗๔	๗๖	๗๘	๘๐
	๒.๓.๒ คุณภาพน้ำผิวดินในแม่น้ำสายหลักอยู่ในเกณฑ์ระดับดี/ร้อยละ ๕๐	๕๐	๕๐	N/A	N/A	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ พัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำ และสิ่งแวดล้อมในชุมชนรองรับการเกษตร การท่องเที่ยวและการพัฒนาจังหวัดโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
- ๓.๒ อนุรักษ์ ป้องกัน ป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เติมความสมบูรณ์ในระบบนิเวศพื้นที่ป่าเขา ลำน้ำหลักและนิเวศทางทะเลจังหวัด
- ๓.๓ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการจัดการภัยพิบัติ สาธารณภัยที่ยั่งยืน
- ๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน รมรงค์ และเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนาสู่เมืองแห่งพลังงานทดแทนและการประหยัดพลังงาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔

การพัฒนาคน ชุมชน และสังคมให้น่าอยู่ เข้มแข็ง มั่นคงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข
- ๑.๒ การศึกษามีคุณภาพ ทัดเทียมกับค่ามาตรฐานการศึกษา
- ๑.๓ ชุมชนเข้มแข็งตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๔ การฟื้นฟูเยียวยาจากการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมาย การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ ประชาชนได้รับสวัสดิการพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุข	๒.๑.๑ ดัชนีความมั่นคงของมนุษย์/๗๔	๗๓	๖๗	๖๘	N/A	๗๐	๗๑	๗๒	๗๓	๗๔
๒.๒ การศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน ชาติ	๒.๒.๑ คุณภาพผู้เรียนด้านวิชาการและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สู่มาตรฐานการศึกษา ชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี/ร้อยละ ๙๐	N/A	N/A	N/A	N/A	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐
	๒.๒.๒ ปีการศึกษาเฉลี่ยของ คน จั ง ห วั ด นครศรีธรรมราช สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานประเทศ/๑๑.๕๐	๘.๔๙	๘.๓๒	N/A	N/A	๙.๕๐	๑๐.๐๐	๑๐.๕๐	๑๑.๐๐	๑๑.๕๐
๒.๓ ชุมชนเข้มแข็ง ตามหลัก ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๓.๑ จำนวนชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น/๓๒๕ หมู่บ้าน	๒๓๐	๒๓๐	๑๓๙	N/A	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕	๖๕

เป้าหมาย การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๔ การฟื้นฟูเยียวยา จากการได้รับผลกระทบจาก สถานการณ์แพร่ระบาดของ เชื้อไวรัส โควิด ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)	๒.๔.๑ ร้อยละของ ประชาชนกลุ่มวัยทำ งาน มีความรอบรู้ด้าน สุขภาพ และ พฤติกรรมป้องกัน COVID-๑๙/ร้อยละ ๙๐	N/A	N/A	๑๘.๒	N/A	๕๐	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐
	๒.๔.๒ ร้อยละของ กลุ่มวัยทำงานเฝ้า ระวังพฤติกรรมสุขภาพ/ ร้อยละ ๙๐	N/A	N/A	๗๐.๖	N/A	๘๐	๘๒	๘๕	๘๗	๙๐

เป้าหมาย การพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๔ การฟื้นฟูเยียวยา จาก การได้รับผลกระทบจาก สถานการณ์แพร่ระบาดของ เชื้อไวรัส โควิด (COVID-๑๙)	๒.๔.๓ ร้อยละของ แรงงาน ที่ได้รับการ บรรจุงานใน จังหวัด นครศรีธรรมราช/ ร้อยละ ๖๘	๘๗.๗๕	๘๘.๓๔	๗๗.๓๖	N/A	๖๔	๖๕	๖๖	๖๗	๖๘

๓. กลยุทธ์

๓.๑ พัฒนาคนคุณภาพการให้บริการทางสังคม และการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานของประชาชน อย่างทั่วถึง เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓.๒ ส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีความสุข

๓.๓ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ เป็นธรรมแก่ประชาชน ชุมชน สังคม เป็น “นครที่น่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง”

๓.๔ ยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกระดับให้ได้มาตรฐาน ให้เป็น “นครแห่งการเรียนรู้”

๓.๕ เสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน สร้างงาน สร้างอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๖ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕

การรักษาความมั่นคง และความสงบเรียบร้อย

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ สังคมปลอดภัย เสพติด
- ๑.๒ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๑.๓ อำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ สังคมปลอดภัย จากยาเสพติด	๒.๑.๑ ร้อยละของ หมู่บ้าน/ชุมชนเอาชนะปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน/ร้อยละ ๕๒	๕๒.๖๓	๓๐.๖๔	N/A	N/A	๓๕	๔๐	๔๕	๕๐	๕๒
๒.๒ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมี คุณภาพชีวิตที่ดี	๒.๒.๑ อัตราการลดลง ของคดีอาชญากรรมฐานความผิดเกี่ยวกับ ชีวิตร่างกายและเพศ และฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินลดลง/ร้อยละ ๒๐	๔.๙๖	-๑๔.๗๐	๒.๖	N/A	๑๕	๑๕	๑๕	๒๐	๒๐
	๒.๒.๒ ร้อยละการลดลงของจำนวนผู้เสียชีวิต ต่อประชากรแสนคนจากอุบัติเหตุ/ร้อยละ ๑๔	๒๖	๒๔	N/A	N/A	๑๘	๑๗	๑๖	๑๕	๑๔
๒.๓ อำนวยความสะดวกและแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน	๒.๓.๑ ร้อยละของ เรื่องร้องเรียนที่ผ่านศูนย์ ดำรงธรรมจังหวัดทุก ช่องทางสามารถแก้ไข เชิงคุณภาพจนได้ข้อยุติ/ร้อยละ ๙๔	๙๙.๑๑	๙๙.๗๑	๙๖.๒๕	N/A	๙๔	๙๔	๙๔	๙๔	๙๔

๓. กลยุทธ์

- ๓.๑ จัดให้มีการป้องกัน ปรามปราม สร้างความเข้มแข็งและพัฒนามวลชนเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน
- ๓.๒ พัฒนาสร้างระบบความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖

การส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๑. เป้าประสงค์ของประเด็นการพัฒนา

- ๑.๑ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีมีการสืบสานอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๒ ชุมชนและสังคมมีความสงบสุข
- ๑.๓ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้รับการรักษาสืบทอด

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน				เป้าหมายรายปี				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑ ศาสนา ประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้รับการสืบสานอย่างต่อเนื่อง	๒.๑.๑ จำนวนกิจกรรมทางศาสนาประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้รับการสืบสานอย่างต่อเนื่อง/๑๒ กิจกรรม	๔	๕	๖	N/A	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๒.๒ ชุมชนและสังคม มีความสงบสุข	๒.๒.๑ จำนวนชุมชนเข้มแข็งใน ๓มิติ (มิติศาสนา/เศรษฐกิจ พอเพียง/วิถีวัฒนธรรมไทย) เพิ่มขึ้น ๑๐ ชุมชนต่อปี/๑๐๓ ชุมชน	๒๓	๓๓	๔๓	N/A	๖๓	๗๓	๘๓	๙๓	๑๐๓
๒.๓ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้รับการรักษาสืบทอด	๒.๓.๑ จำนวนมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม (๗ สาขา) ได้รับการรักษาสืบทอด/๑๐ กิจกรรม	๒	๓	๔	N/A	๖	๗	๘	๙	๑๐

๓. กลยุทธ์

๓.๑ พัฒนาระบบการจัดการวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ศิลปะ ภูมิปัญญาแผ่นดิน ให้มีความยั่งยืน สร้างคุณค่าให้แก่ชุมชนและจังหวัด

๓.๒ อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนาและเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม

* พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ปลูกฝังให้ประชาชน รักศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น โดยเน้นกิจกรรมการสืบสาน สืบทอด ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของทุกองค์กรอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วม

ระดับคะแนน ๑ จัดประชุมเพื่อรวบรวมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปวัฒนธรรม กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรม และประเพณี และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนของตัวชี้วัดผลสำเร็จต่างๆ

ระดับคะแนน ๒ ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีได้ครบถ้วน ร้อยละ ๑๐๐

- ระดับคะแนน ๓** มีรายงานสรุปผลการดำเนินงานแต่ละกิจกรรม/โครงการจากหน่วยงานที่ดำเนินการได้ครบถ้วน
- ระดับคะแนน ๔** สรุปประเมินผลสำเร็จในภาพรวมของแผนปฏิบัติการฯ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ได้อย่างชัดเจน พร้อมอภิปรายผล และปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะในภาพรวม
- ระดับคะแนน ๕** จัดประชุมสัมมนาผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และสามารถกำหนดแนวทางการสร้างความยั่งยืนด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี เพื่อเสนอผู้บริหารกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดต่อไป

